

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 2016-0251
- Klageren:** XX
2791 Dragør
- Indklagede:** Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S
CVRnummer: 21 26 38 34
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 750 kr. for at rejse på sin mors personlige rejsekort.
- Parternes krav:** Klageren ønsker kontrolafgiften annulleret
Indklagede fastholder denne
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Asta Ostrowski
Torben Steenberg
Bjarne Lindberg Bak
Alice Stærdahl Andersen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 7.marts truffet følgende:

AFGØRELSE

Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S er berettiget til at opretholde kravet om klagerens søns betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Klagerens søn skal betale beløbet til Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S, som sender et girokort til klageren/klagerens søn.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

- oOo -

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren søn rejste den 25. august 2016 med metroen. Som rejsehjemmel medbragte han sin mors personlige rejsekort, som han troede også kunne anvendes af andre end kortindehaveren.

Efter at metroen havde forladt Ørestad st., var der kontrol af klagerens søns rejsehjemmel. Han fremviste rejsekortet, som han havde foretaget et check-ind på. Da rejse på en andens personlige rejsekort ikke er gyldig rejsehjemmel, blev han klokken 8:45 pålagt en kontrolafgift på 750 kr.

Stewarden har på den elektroniske kontrolafgift skrevet:

“pax brugte en anden persons Rejsekort, dog blev kortet IKKE inddraget eftersom de har samme adresse”

Klagerens søn anmodede den 19. september 2016 Metro Service om annullering af kontrolafgiften og anførte til støtte herfor, at han ved en fejl var kommet til at tage sin mors rejsekort, samt at han havde betalt for rejsen.

Metro Service fastholdt den 27. september 2016 kontrolafgiften med henvisning til, at 14 dages fristen for at klage var overskredet, samt at det ikke er tilladt at benytte en andens personlige rejsekort.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

Klagerens søn kunne ved kontrollen den 25. august 2016 alene forevise et check ind på sin mors personlige rejsekort, hvorfor han ifølge rejsekortsbestemmelserne pkt. 1.6. ikke havde gyldig rejsehjemmel. Kontrolafgiften blev hermed pålagt med rette.

Det fremgår af Kortbestemmelser for rejsekort og pendlerkort, at et personligt rejsekort kun kan anvendes som rejsehjemmel for andre end kortets ejer, hvis ejeren selv er checket ind på kortet og derudover har foretaget check ind af den eller de medrejsende.

Dette accepterer indehaveren af rejsekortet at være indforstået med ved køb af det personlige rejsekort.

Det kan ikke føre til et andet resultat, at klagerens søn var af den overbevisning, at han ved check ind af rejsekortet havde gyldig rejsehjemmel, da det påhviler passageren at sikre sig, at denne rejser på det korrekte rejsekort jf. de dagældende fælles rejseregler for Hovedstadsområdet pkt. 2.3.2.

Den omstændighed, at klageren troede, at hun ved at undlade foto på selve rejsekortet, derved ikke gjorde det personligt, kan ej heller føre til et andet resultat. Et rejsekort, som er udstedt til et specifikt navn, er personligt uanset om der er valgt foto eller ej.

Det bemærkes, at pligten til at betale kontrolafgiften ikke er betinget af, om passageren havde betalt for rejsen.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge § 2, stk. 1, jf. § 3 nr. 3 i lovbekendtgørelse nr. 686 af 27. maj 2015 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Af § 14 stk. 1, fremgår jernbanevirksomhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort). Jf. § 14 stk. 4, fastsætter transportministeren nærmere regler om jernbanevirksomhedens adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr, jf. stk. 1.

I henhold til § 4 i bekendtgørelse nr. 1132 om kontrolafgifter af 08. september 2010, fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Hjemmelen til udstedelse af kontrolafgift fremgår af de dagældende fælles rejseregler for trafikvirksomhederne i Hovedstadsområdet. Det anføres således bl.a., at passageren skal have gyldig rejsehjemmel til hele rejsen, og at denne skal kunne vises frem for kontrolpersonalet under hele rejsen, ved udstigning, i metroen indtil metroens område forlades, og i S-tog og lokalbanetog indtil perronen forlades.

Passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig billet eller kort, herunder korrekt ind-checket rejsekort, skal betale en kontrolafgift på 750 kr.

Fra Kortbestemmelser for rejsekort privat og pendlerkort:

"1.6 Korttyper og udløb

...

Et rejsekort personligt er et personligt kort, og kortindehaveren skal derfor altid selv være checket ind på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes. Indehaveren kan tage andre med på rejsen ved at checke disse ind. Kortindehaverens navn er påtrykt kortet. I tilfælde af at et rejsekort personligt benyttes, uden at kortindehaveren er checket ind på rejsen, kan kortet inddrages, fordi den rejsende ikke har gyldig rejsehjemmel"

Fra de fælles rejseregler for hovedstadsområdet:

"2.3.2" Særligt om rejsekort

Rejsekort, udstedt af Rejsekort A/S, kan benyttes som rejsehjemmel. Rejsekort skal være checket ind, inden rejsens start. Rejsekort skal også checkes ind hver gang der stiges ind i en bus, et tog eller i metro, og checkes ud ved rejsens afslutning. Det er kundens ansvar, at rejsekort er korrekt indstillet til den/de kunder, der rejser på kortet "

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNEN:

Klageren anfører følgende:

” Min søn , som netop var kommet hjem fra to år i udlandet havde brug for at køre med metro. Jeg lånte ham derfor mit rejsekort i den tro, at da der ikke er billede er på kortet, kunne anvendes af andre end mig. Han havde tjekket ind på kortet inden turen og der var derfor betalt for turen. Vi har begge været i god tro. Han fik en bøde på trods af dette. Kunne være klar med en forklaring, så vi fik rettet misforståelsen. Vi har ikke prøvet at snyde, da han havde gyldig rejsehjemmel.

Jeg vil fritages for at skulle betale bøde for at min søn har kørt på mit rejsekort, som jeg troede kunne bruges af hele familien. Han havde tjekket ind på kortet. Helt urimeligt at skulle betale så mange penge for en misforståelse. ”

Indklagede anfører følgende:

” Metroen kører – i lighed med de øvrige kollektive trafikmidler i Hovedstadsregionen - efter et selvbetjeningsystem, hvor det er passagerens eget ansvar selv at sørge for gyldig billet eller kort, som kan forevises på forlangende.

I tilfælde hvor der ikke på forlangende kan fremvises gyldig rejsehjemmel, må det accepteres, at skulle betale en kontrolafgift, der for en voksen udgør kr. 750,-. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningsystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsregionen. Dette fremgår dels på de opsatte informationstavler, der findes på alle vore stationer og dels af de fælles rejseregler for DSB, Metro og Movia, som er tilgængelig på vores hjemmeside www.m.dk.

Et Rejsekort personligt kan alene benyttes af den person, rejsekortet er udstedt til – i dette tilfælde XX. Hvis kortejeren selv er checket ind og med på rejsen, kan der tages (checkes) yderligere medrejsende ind – dette gøres på Ekstra Ind Check standen eller ved at benytte RVM'en (Rejsekorts Validerings Maskinen) – maskinen hvor der også kan tankes op på rejsekortet.

I den specifikke klagesag rejser klagers søn alene på XX's personlige rejsekort.

Af **Rejsekorts rejseregler** fremgår det dels:

4.1.1. Rejsekort personligt

Rejsekort personligt kan du købe til disse kundetyper:

- Voksen (fra og med 16 år)
- Barn (under 16 år)
- Pensionist (fra og med 65 år og førtidspensionist under 65 år)
- Handicap
- Ung med Ungdomskort, WildCard eller Wundercard, som, ved takstgrænseoverskridende rejser - se kort over takstgrænser [her](#) - skal vises sammen med dit rejsekort under rejsen

Har du et rejsekort personligt, må det ikke bruges af andre end dig som kortindehaver. Det vil sige, at du altid selv skal være med på rejsen og være checket ind på rejsekortet. Den første, der checkes ind på et rejsekort personligt, vil altid være kortholderen. Desuden skal du være opmærksom på, at du ikke midlertidigt kan ændre kundetyper fra fx 'barn' til 'voksen' eller omvendt på et rejsekort personligt. For permanente ændringer se afsnit 10.2.

Hvis du vil bestille et rejsekort personligt til kundetyper pensionist, handicap eller ung med Ungdomskort, WildCard eller Wundercard, skal du huske, at der skal foto på dit rejsekort.

Bemærk, at du har mulighed for at indgå en tank-op-aftale på et rejsekort personligt – hvis du er 18 år eller derover og har et dankort (se afsnit 7.1)

... og dels:

5.3. Ved billetkontrol

Du skal give dit rejsekort til kontrolpersonalet, hvis de beder dig om det.

Hvis du rejser på dit rejsekort med en anden passagertype, end du er berettiget til, kan du få en kontrolafgift.

Hvis du fx rejser på et rejsekort anonymt eller rejsekort flex som barn, kan kontrolpersonalet desuden kræve dokumentation for, at du er berettiget til det. På samme måde skal du med et rejsekort personligt legitimere dig, hvis kontrolpersonalet beder dig om det. Bemærk, at et rejsekort personligt, som bliver brugt af en anden end kortindehaveren, uden denne er checket ind på rejsekortet, og med på rejsen, kan inddrages og at den, der rejser på det, ikke har gyldig billet, og dermed risikerer en kontrolafgift.

Dit rejsekort er kun gyldigt som billet, når du har checket ind. Har du ikke checket ind ved rejsens begyndelse eller ved sidste skift (se afsnit 5.2), risikerer du at få en kontrolafgift. Du kan læse mere om kontrolafgifter på trafikvirksomhedernes hjemmesider og om kontrolreglerne i trafikvirksomhedernes rejseregler og/eller forretningsbetingelser.

Ved mistanke om misbrug forbeholder Rejsekort A/S sig retten til at spærre dit rejsekort, jf. 'Rejsekort kortbestemmelser', som du finder på rejsekort.dk.

Af **Rejsekorts kortbestemmelser** fremgår det blandt andet dels:

1 Om rejsekort og pendlerkort

1.1 Hvad er et rejsekort

Et rejsekort, kan bruges til at betale for rejser. Det kan ske ved at kortet tankes op med penge, og der efter hver rejse trækkes et beløb afhængigt af den specifikke rejse.

Når et rejsekort er checket ind, tjener kortet som rejsehjemmel (billet for rejser med transportmidler hos de trafikvirksomheder, der er tilsluttet rejsekortsystemet). Ved første check ind på hver rejse trækkes en forudbetaling for rejsen på det anvendte rejsekort.

Et rejsekort kan ikke anvendes, hvis saldoen på kortet ved rejsens start ikke mindst svarer til størrelsen af forudbetalingen. Den til enhver tid gældende forudbetaling kan ses på www.rejsekort.dk under "Aktuelt prisblad for rejser".

Et rejsekort anonymt skal indstilles til "mellem landsdele" for at være gyldigt til rejser mellem landsdelene. Se om opdelingen i landsdele og hvordan kortet indstilles på www.rejsekort.dk.

Ved at gøre brug af rejsekort som rejsehjemmel accepterer kortihænderen at være underlagt både Rejsekort Rejseregler og nærværende kortbestemmelser, samt de regler, der gælder for benyttelsen af transportmidlerne hos de enkelte trafikvirksomheder (de tilsluttede trafikvirksomheders generelle rejseregler/forretningsbetingelser).

... og dels:

1.6 Korttyper og udløb

Rejsekort udstedes enten som rejsekort personligt, rejsekort flex eller rejsekort anonymt. Et pendlerkort er dog altid personligt. Alle korttyper har kortnummer påtrykt. Et rejsekort og et pendlerkort udløber fem år fra udstedelsesdatoen. Herefter skal et rejsekort eller pendlerkort erhverves på ny, se kortpris i afsnit 1.5.

Et rejsekort personligt er et personligt kort, og kortindehaveren skal derfor altid selv være checket ind på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes. Indehaveren kan tage andre med på rejsen ved at checke disse ind. Kortindehaverens navn er påtrykt kortet. I tilfælde af at et rejsekort personligt benyttes, uden at kortindehaveren er checket ind på rejsen, kan kortet inddrages, fordi den rejsende ikke har gyldig rejsehjemmel. Om spærring af denne korttype se nærmere afsnit 4.

Idet vi ikke efterfølgende har mulighed for at vurdere, om der er tale om en bevidst eller ubevidst handling, når en passager ikke kan forevise gyldig rejsehjemmel og der således udstedes en kontrolafgift, og da vi ønsker at behandle alle passagerer ens, forholder vi os derfor alene til det faktum, at det – jf. de fælles rejseregler - er kundens eget ansvar (inden påstigning) - selv at sikre sig gyldig rejsehjemmel, som kan forevises på forlangende.

Baseret på ovenstående anser vi således kontrolafgiften udstedt på korrekt grundlag og fastholder vort krav på kr. 750,-.

Det kan oplyses, at de rejsekort, der frit kan benyttes mellem familiemedlemmer eller andre, er Rejsekort anonymt (med en forudbetaling på kr. 70,- pr. person) og Rejsekort flex (med en forudbetaling på kr. 25,- pr. person).

Afslutningsvis skal vi henvise til en tidligere afgørelse i en sammenlignelig sag (klagesag 2015-0085), som også omhandlede 3. persons brug af personligt rejsekort. Denne afgørelse faldt ud til fordel for det indklagede selskab. ”

Hertil har klageren anført at:

”Som tidligere chef for en statslig klageinstans, undrer jeg mig over, at tvivlen ikke kommer os til gode, når det er helt tydeligt, at der har været tale om en misforståelse i forhold til kortets anvendelse. Hvis min søn havde haft til hensigt at rejse uden rejsehjemmel, havde han nok ikke bedt om lov til at låne mit kort og slet ikke checket ind før han påbegyndte sin rejse. At kortet er personligt, havde jeg åbenbart misforstået, jeg havde netop valgt et kort uden billede, fordi jeg troede, at det så ikke var personligt. Hvad var det sket hvis min søn havde lånt et lignende kort men med et mande navn? Jeg vil gerne have en forklaring på, hvordan et kort kan være personligt, når der ikke er billede på. Jeres kontrollører har aldrig bedt mig om billed id når jeg rejste på mit rejsekort.

Selvfølgelig er det beklageligt at vi har brugt et kort forkert, men at en tydeligvis misforståelse skal koste 750 kroner finder jeg helt urimeligt. ”

Til dette har anklagede svaret at:

” Vi skal igen henlede opmærksomheden på, at vi ikke forholder os til, hvorvidt der er handlet i god eller ond tro, vi forholder os alene til fakta.

Klagers rejsekort (som hendes søn benyttede), er et personligt kort.

Af Rejsekort rejseregler -

<https://www.rejsekort.dk/~media/rejsekort/pdf/kortbestemmelser/kortbestemmelser-september-2016-m65.pdf> - fremgår det blandt andet:

1. Hvad er rejsereglerne?

I dette dokument kan du læse de rejseregler, der gælder for rejsekort. De drejer sig bl.a. om, hvad du skal gøre, når du rejser på rejsekort i bus, tog eller metro, for at dit rejsekort er gyldigt som billet.

Ud over rejsereglerne bør du læse 'Rejsekort kortbestemmelser', som bl.a. handler om kortindehaverens ansvar, forpligtelser og rettigheder. Du finder 'Rejsekort kortbestemmelser' på [rejsekort.dk](https://www.rejsekort.dk). Der er særlige bestemmelser for rejsekort erhverv. Se "Rejsekort kortbestemmelser for rejsekort erhverv"

Og hvorfor er det vigtigt, at du læser de to dokumenter? Fordi du ved at tage dit rejsekort i brug bekræfter, at du har læst og accepteret rejsereglerne, og fordi du ved at købe dit rejsekort bekræfter, at du har læst og accepteret kortbestemmelserne.

At der overhovedet skelnes mellem rejseregler og kortbestemmelser, skyldes bl.a., at dokumenterne har forskellige afsendere. Rent formelt er rejsereglerne nemlig en aftale mellem trafikvirksomhederne og kortihænderen, mens kortbestemmelserne er en aftale mellem Rejsekort A/S og kortindehaveren.

Bemærk, at du ud over 'Rejsekort rejseregler' og 'Rejsekort kortbestemmelser' også er omfattet af trafikvirksomhedernes generelle rejseregler og/eller forretningsbetingelser under rejsen. Dem kan du læse mere om på de enkelte trafikvirksomheders hjemmesider.

Et personligt kort kan således ikke udlånes, men kan alene benyttes af kortindehaveren; og hvis der eventuelt måtte være andre, der skulle checkes med ind på kortet, vil den første, der blev checket ind altid være kortindehaveren, som ifølge reglerne altid skal være checket med ind på rejsen.

På www.rejsekort.dk (under bestilling) fremgår det ved Rejsekort personligt:



Rejsekort personligt

- ✓ Giver mulighed for den største **mængderabat**
- ✓ Giver adgang til online selvbetjening og tank-op
- ✓ Kan spærres hvis du mister det
- ✓ Kan kun bruges af indehaveren

NB Du indbetaler minimum 100 kr. (til at rejse for) ved bestilling af dit rejsekort.
Kortet er gyldigt i fem år.

Vælg

Pris for kort 50 kr.

Vort billetterende personale kan ved billettering anmode om at se legitimation, når der benyttes rejsehjemmel uden billede, også selv om der måtte foretaget korrekt check ind på et personligt rejsekort.

I forhold til kontrolafgiftsbeløbet kan vi oplyse, at der ikke findes graduerede satser afhængig af årsagen til den manglende gyldige rejsehjemmel, ej heller i tilfælde hvor der måtte være betalt for hele rejsen, men benyttet for sønnen ugyldig rejsehjemmel (da han kørte på sin mors rejsekort).

Vi fastholder således uændret vort krav på kr. 750,-. "

På ankenævnets vegne



Tine Vuust
Nævningsformand